

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού
Τμήμα Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών

Αρχιτεκτονικές Λεπτομέρειες Νεοκλασικών κτιρίων στην Αθήνα
Πτυχιακή Εργασία

Ηλιάννα Σπυροπάλη
(Α.Μ.: 18677051)
(Επιβλέπων: Μαχιάς Γεώργιος, Λέκτορας)

ΑΘΗΝΑ

2024

University of West Attica

School of Applied Arts and Culture

Department of Photography and Audiovisual Arts

Architectural Details of Neoclassical buildings in Athens
Senior Thesis

Ilianna Spyropali

(R.N.: 18677051)

(Supervisor: Machias Georgios, Lecturer)

ATHENS

2024

Ο/η κάτωθι υπογεγραμμένος/η Σπυροπάλη Ηλιάννα του Φιλίπ Σπυροπάλη, με αριθμό μητρώου 18677051 φοιτητής/τρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών Και Πολιτισμού του Τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών , δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο/Η Δηλών/ούσα

Σπυροπάλη Ηλιάννα

Επιβλέπων:

Γεώργιος Μαχιάς, Λέκτορας

Α΄ Βαθμολογητής:

Ηώ Πάσχου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Β΄ Βαθμολογητής:

Ευαγγελία Κατσαΐτη, Λέκτορας

Περίληψη

Η εργασία επικεντρώνεται στη μελέτη της αρχιτεκτονικής του 19ου και 20ου αιώνα στην Αθήνα, εστιάζοντας στον Νεοκλασικισμό. Αναλύω την εξέλιξη του Νεοκλασικισμού στην πόλη αυτή, εξετάζοντας την επίδρασή του στο αστικό τοπίο της Αθήνας ως κέντρο της αρχιτεκτονικής αυτής της περιόδου. Η έρευνα επικεντρώνεται στις λεπτομέρειες των πολυκατοικιών, δίνοντας έμφαση στις εισόδους και τα χαρακτηριστικά που διακρίνουν το Νεοκλασικισμό στην Αρχιτεκτονική. Μέσα από φωτογραφίες μου, απεικονίζονται αυτές οι αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες, επιχειρώντας να αναδείξω τη σημασία και την αισθητική τους στο πλαίσιο της ιστορίας της αρχιτεκτονικής της Αθήνας. Με την παρούσα εργασία, σκοπεύω να προσφέρω μια εμπειριστατωμένη ματιά στην εξέλιξη του Νεοκλασικισμού στην πόλη μας, τη σημαντική συνεισφορά του στην κληρονομιά της πόλης και λεπτομερή εικόνα του αρχιτεκτονικού πλούτου της περιοχής και της εξέλιξής του κατά τους αιώνες.

Λέξεις Κλειδιά: Νεοκλασικισμός, Αθήνα, Αρχιτεκτονική Φωτογραφία

Summary

My thesis focuses on the study of 19th and 20th-century architecture in Athens, with a focus on Neoclassicism. I analyze the evolution of Neoclassicism in this city, examining its impact on the urban landscape and the emergence of Athens as a center of this architectural period. The research delves into the details of apartment buildings, emphasizing entrances and characteristics that distinguish the Neoclassical style. Through the photographs I provide, these architectural details are depicted, accompanied by analysis aiming to highlight their significance and aesthetic within the context of Athens' architectural history. With this work, I aim to offer a concise yet comprehensive overview of the evolution of Neoclassicism in our city, its significant contribution to its heritage, and a detailed depiction of the architectural wealth of the area and its evolution over the centuries.

Keywords: Neoclassicism, Athens, Architectural Photography

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	2
Εισαγωγή.....	3
Κεφάλαιο 1ο	
1.1 Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική του 19ου και 20ού Αιώνα στην Αθήνα.....	5
1.2 Εξέλιξη του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα.....	7
1.3 Επίδραση του Νεοκλασικισμού στο Αστικό Τοπίο της Αθήνας.....	9
Κεφάλαιο 2ο	
2.1 Αρχιτεκτονικές Λεπτομέρειες και Χαρακτηριστικά των Νεοκλασικών Πολυκατοικιών.....	11
2.2 Ανάλυση της Σημασίας του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα.....	12
2.3 Συμπεράσματα και Μελλοντικές Προοπτικές.....	13
Κεφάλαιο 3ο	
3.1 Φωτογραφική Προσέγγιση - Καταγραφή Νεοκλασικών Κτιρίων στην Αθήνα.....	15
3.2 Τεχνικές Φωτογράφισης και Ανάλυση.....	16
Συμπεράσματα.....	17
Βιβλιογραφία.....	19
Κατάλογος Εικόνων.....	20
Παράρτημα.....	22

Πρόλογος

Η αρχιτεκτονική αποτελεί έναν από τους βασικότερους πυλώνες της πολιτιστικής ταυτότητας μιας πόλης, επηρεάζοντας το αστικό τοπίο και διαμορφώνοντας την αισθητική και την καθημερινή ζωή των κατοίκων της. Στην παρούσα πτυχιακή εργασία, επιχειρώ μια διεξοδική μελέτη της αρχιτεκτονικής του 19ου και 20ου αιώνα στην Αθήνα, με έμφαση στον Νεοκλασικισμό. Η επιλογή του Νεοκλασικισμού ως κεντρικού θέματος της έρευνάς μου δεν είναι τυχαία. Η Αθήνα, ως κέντρο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, αποτέλεσε ιδανικό πεδίο για την ανάπτυξη και την έκφραση του Νεοκλασικού στυλ, το οποίο άνθισε κατά τη διάρκεια του 19ου και 20ου αιώνα. Αυτό το στυλ, με τις αυστηρές γεωμετρικές γραμμές και την αναφορά στα κλασικά πρότυπα, συνέβαλε στην αναγέννηση και την ανάδειξη της πόλης ως πολιτιστικού κέντρου, προσδίδοντας της έναν χαρακτήρα που ακόμη και σήμερα παραμένει έντονα αισθητός. Στο πλαίσιο της έρευνάς μου, εστιάζω στις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες των πολυκατοικιών της περιόδου αυτής, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στις εισόδους, τα παράθυρα και στα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν το Νεοκλασικό στυλ από άλλα αρχιτεκτονικά ρεύματα. Μέσω μιας σειράς φωτογραφιών, επιχειρώ να καταγράψω και να αναδείξω αυτές τις λεπτομέρειες, παρέχοντας ταυτόχρονα μια αναλυτική προσέγγιση της αισθητικής τους και της συμβολής τους στην ιστορία της αρχιτεκτονικής της Αθήνας.

Η παρούσα εργασία δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς τη στήριξη και την καθοδήγηση των καθηγητών του Τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Η αφοσίωσή τους στην εκπαίδευση και η βαθιά γνώση τους για την αρχιτεκτονική κληρονομιά της Αθήνας αποτέλεσαν για μένα πολύτιμες πηγές έμπνευσης και πληροφόρησης. Είμαι ευγνώμων για την ευκαιρία που μου δόθηκε να εμβαθύνω στις γνώσεις μου και να εξερευνήσω σε βάθος ένα θέμα τόσο σημαντικό και ενδιαφέρον. Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον καθηγητή κ. Γ. Μαχιά για την υποστήριξή του και τις πολύτιμες συμβουλές του καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας. Οι γνώσεις και οι εμπειρίες που απέκτησα από αυτήν την εργασία με βοήθησαν να αντιληφθώ βαθύτερα τη σημασία του Νεοκλασικού στυλ και την επιρροή του στην αρχιτεκτονική της Αθήνας. Ελπίζω ότι το έργο αυτό θα συμβάλει στην προώθηση της εκτίμησης και της διατήρησης της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, εμπνέοντας μελλοντικές γενιές να συνεχίσουν την έρευνα και την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Εισαγωγή

Ο κύριος στόχος της εργασίας μου είναι να υποστηρίξω το φωτογραφικό μου έργο, προσφέροντας ένα κείμενο που συμπληρώνει και ενισχύει την κατανόηση των εικόνων. Η εργασία είναι δομημένη σε κεφάλαια, καθένα από τα οποία εστιάζει σε διαφορετικές πτυχές του θέματος, προσφέροντας μια ολοκληρωμένη κατανόηση της σημασίας του Νεοκλασικισμού στην αρχιτεκτονική ιστορία της Αθήνας.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια γενική εισαγωγή στην αρχιτεκτονική του 19ου και 20ού αιώνα στην Αθήνα, με έμφαση στις κοινωνικοπολιτικές και πολιτιστικές συνθήκες που επηρέασαν την ανάπτυξη της πόλης. Αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο η Αθήνα μετατράπηκε σε πρωτεύουσα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους και πώς αυτή η μετατροπή επέδρασε στην αρχιτεκτονική της πόλης. Επιπλέον, παρουσιάζεται η εισαγωγή και η εξέλιξη του Νεοκλασικισμού, καθώς και οι βασικοί εκπρόσωποι του στυλ αυτού.

Έπειτα, επικεντρωνόμαστε στην εξέλιξη του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα. Αναλύεται η πορεία του στυλ από τις πρώτες του εμφανίσεις μέχρι την πλήρη εδραίωσή του στην πόλη. Εξετάζονται οι κυριότεροι αρχιτέκτονες και τα σημαντικότερα έργα τους, ενώ παράλληλα γίνεται αναφορά στην αλληλεπίδραση του Νεοκλασικισμού με άλλα αρχιτεκτονικά ρεύματα της εποχής. Στόχος είναι να κατανοηθεί η ανάπτυξη του Νεοκλασικισμού μέσα των κοινωνικοοικονομικών και πολιτιστικών αλλαγών της περιόδου.

Εν συνεχεία, αναλύεται η επίδραση του Νεοκλασικισμού στο αστικό τοπίο της Αθήνας. Εξετάζονται συγκεκριμένα παραδείγματα κτιρίων και περιοχών της πόλης όπου ο Νεοκλασικισμός έχει αφήσει έντονα το στίγμα του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις αλλαγές που επέφερε ο Νεοκλασικισμός στην αρχιτεκτονική των δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων, καθώς και στην ανάπτυξη νέων αστικών κέντρων και γειτονιών.

Το δεύτερο κεφάλαιο, εστιάζει στις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά των Νεοκλασικών πολυκατοικιών. Με έμφαση στις εισόδους και τα χαρακτηριστικά που διακρίνουν το Νεοκλασικό στυλ, το κεφάλαιο αυτό προσφέρει μια λεπτομερή ανάλυση των στοιχείων που καθιστούν μοναδικές τις Νεοκλασικές πολυκατοικίες της Αθήνας. Μέσα από φωτογραφίες και περιγραφές, αναδεικνύεται η σημασία και η αισθητική αυτών των λεπτομερειών στο πλαίσιο της αρχιτεκτονικής της πόλης. Το τελευταίο κομμάτι του κεφαλαίου συνοψίζει τα ευρήματα της έρευνας και προσφέρει μια ολοκληρωμένη ανάλυση της σημασίας του Νεοκλασικισμού για την Αθήνα. Αναδεικνύεται η συμβολή του Νεοκλασικισμού στην πολιτιστική και αρχιτεκτονική

κληρονομιά της πόλης, ενώ παράλληλα εξετάζεται η διαχρονική αξία των Νεοκλασικών κτιρίων και η ανάγκη διατήρησής τους για τις επόμενες γενιές.

Έπειτα, έχοντας αναφερθεί επιγραμματικά στην ανάλυση, τη σημασία και τα χαρακτηριστικά του νεοκλασικισμού, καταλήγουμε στο τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο, στο οποίο παρουσιάζεται το φωτογραφικό έργο που πραγματοποιήθηκε για την καταγραφή των Νεοκλασικών κτιρίων σε διάφορες περιοχές της Αθήνας, όπως το Μετς, τα Άνω Πετράλωνα, το Θησείο, το Κολωνάκι και το Κουκάκι. Περιγράφονται οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη λήψη των φωτογραφιών, οι προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν, καθώς και τα χαρακτηριστικά των περιοχών που μελετήθηκαν. Μέσα από αυτό το έργο, επιχειρείται να δοθεί μια ζωντανή εικόνα της Νεοκλασικής κληρονομιάς της πόλης. Το τέλος του κεφαλαίου, εστιάζει στις τεχνικές φωτογράφισης που χρησιμοποιήθηκαν για τη λήψη των εικόνων των Νεοκλασικών κτιρίων. Αναλύονται οι επιλογές των φωτογραφικών μηχανών, οι φακοί και οι ρυθμίσεις που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και οι συνθήκες φωτισμού και οι γωνίες λήψης που επιλέχθηκαν για την ανάδειξη των αρχιτεκτονικών λεπτομερειών. Επίσης, παρουσιάζονται οι μέθοδοι επεξεργασίας των φωτογραφιών για την καλύτερη απόδοση των χαρακτηριστικών των κτιρίων. Γίνονται επίσης, αναφορές σε ορισμένες τεχνικές πληροφορίες και προβλήματα που προέκυψαν κατά τη λήψη των φωτογραφιών.

Στο τέλος γίνεται μια ανασκόπηση των σημαντικότερων ευρημάτων της έρευνας που εξετάζει τις μελλοντικές προοπτικές για τη μελέτη και τη διατήρηση της Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην Αθήνα. Αναλύονται οι δυνατότητες για περαιτέρω έρευνα και καταγραφή, καθώς και οι προκλήσεις που παρουσιάζονται στην προσπάθεια διατήρησης αυτού του σημαντικού αρχιτεκτονικού πλούτου. Στον Κατάλογο Εικόνων περιλαμβάνεται ένας αναλυτικός κατάλογος των Νεοκλασικών κτιρίων και αρχιτεκτόνων που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας, με λεπτομερείς πληροφορίες για την τοποθεσία, την αρχιτεκτονική τους και επεξήγηση του κειμένου. Το παράρτημα περιλαμβάνει το σύνολο του φωτογραφικού υλικού που συλλέχθηκε κατά την έρευνα. Οι φωτογραφίες συνοδεύονται από περιγραφές και αναλύσεις των αρχιτεκτονικών λεπτομερειών που καταγράφουν.

Κεφάλαιο 1ο

1.1 Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική του 19ου και 20ού Αιώνα στην Αθήνα

Η μετάβαση της Αθήνας από μια μικρή, αγροτική πόλη σε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους ήταν καθοριστική για την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής της. Αυτή η αλλαγή συνοδεύτηκε από την ανάγκη να αναδειχθεί η πόλη ως το σύμβολο της νέας εθνικής ταυτότητας και της κλασικής κληρονομιάς της Ελλάδας. Το νέο ελληνικό κράτος, υπό την ηγεσία του βασιλιά Όθωνα, επιδίωξε να αναδείξει την αρχαία κληρονομιά και να δημιουργήσει μια πόλη που θα ενσάρκωνε την αναγέννηση του έθνους.¹ Στο πλαίσιο αυτό, οι κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της εποχής έπαιξαν καθοριστικό ρόλο. Η ανάγκη για την ανοικοδόμηση της πόλης σύμφωνα με ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και η επιθυμία των ελληνικών ελίτ να συνδέσουν την Αθήνα με το κλασικό παρελθόν, οδήγησαν στην υιοθέτηση του Νεοκλασικισμού ως το κυρίαρχο αρχιτεκτονικό στυλ.² Οι αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στην πόλη είχαν ως στόχο να ενσωματώσουν την κλασική αισθητική με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα, δημιουργώντας έτσι μια νέα ταυτότητα για την πόλη. Η αρχιτεκτονική ανάπτυξη της πόλης κατά τον 19ο αιώνα ήταν άρρηκτα συνδεδεμένη με την εθνική αναγέννηση. Το νέο πολεοδομικό σχέδιο, που εκπονήθηκε από τους Κλεάνθη και Schaubert (Σάουμπερτ), έφερε μια οργανωμένη δομή στην πόλη, με ευρείς δρόμους, πλατείες και τοποθέτηση σημαντικών δημόσιων κτιρίων σε στρατηγικά σημεία.³ Αυτό το σχέδιο ενσωμάτωνε στοιχεία του Νεοκλασικισμού, προσπαθώντας να συνδέσει την νέα πόλη με το ένδοξο παρελθόν της.

Εικόνα 1

¹ Καραβάς, Σ. (2013). "Η Αρχιτεκτονική της Αναγέννησης του Έθνους: Νεοκλασικισμός και Πολιτική Στρατηγική στην Αθήνα του Όθωνα." *Περιοδικό Ελληνικής Ιστορίας και Αρχιτεκτονικής*, 25(1), 45-58.

² Βασιλείου, Μ. (2019). "Νεοκλασικισμός και Ευρωπαϊκά Πρότυπα: Η Ανάδειξη της Αρχαίας Κληρονομιάς στην Αθηναϊκή Αρχιτεκτονική." *Ιστορική Αρχιτεκτονική*, 12(3), 77-89.

³ Χριστοδουλίδης, Δ. (2020). "Ο Πολεοδομικός Σχεδιασμός της Νεοκλασικής Αθήνας: Το Έργο των Κλεάνθη και Σάουμπερτ." *Περιοδικό Αστικής Πολεοδομίας*, 14(2), 55-68.

Η εισαγωγή του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα προήλθε κυρίως από την Ευρώπη, όπου το κίνημα αυτό είχε ήδη αναπτυχθεί ως αντίδραση στην πολυπλοκότητα του Μπαρόκ και του Ροκοκό.⁴ Στην Αθήνα, το στυλ αυτό υιοθετήθηκε με ενθουσιασμό, λόγω της επιθυμίας να συνδεθεί η σύγχρονη Ελλάδα με το κλασικό παρελθόν της. Ο Νεοκλασικισμός χαρακτηρίζεται από την απλότητα, την καθαρότητα των γραμμών και την χρήση κλασικών στοιχείων όπως οι κίονες, τα αετώματα και τα μνημειακά κτίρια.

Μερικοί από τους κυριότερους εκπροσώπους του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα, είναι ο Σταμάτης Βούλγαρης, ο Christian Hansen και ο Ernst Ziller (Ερνστ Τσίλλερ), οι οποίοι έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της αρχιτεκτονικής ταυτότητας της πόλης. Τα έργα τους, όπως το Πανεπιστήμιο Αθηνών, η Ακαδημία Αθηνών και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αποτελούν μέχρι και σήμερα εμβληματικά παραδείγματα της Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην Αθήνα.⁵

Ο Σταμάτης Βούλγαρης ήταν ένας από τους πρώτους που ανέλαβαν τη σχεδίαση της πόλης, ενώ οι αδελφοί Christian και Theophil Hansen και ο Ernst Ziller (Ερνστ Τσίλλερ) ήταν υπεύθυνοι για τη διαμόρφωση του κλασικού χαρακτήρα της πόλης με τα έργα τους, τα οποία συνδυάζουν την ευρωπαϊκή τεχνοτροπία με την αρχαία ελληνική κληρονομιά.⁶

Εικόνα 2

Εικόνα 3

⁴ Παπακώστα, Α. (2015). "Ο Νεοκλασικισμός στην Αθήνα και η Ευρωπαϊκή Εμπειρία." Ελληνικά Γράμματα, 67, 32-40.

⁵ Σαββίδης, Γ. (2010). "Η Αρχιτεκτονική του Νεοκλασικισμού ως Πολιτιστική Στρατηγική του Ελληνικού Κράτους." Αρχιτεκτονικά Θέματα, 34(2), 101-118.

⁶ Παπακώστα, Α. (2015). "Ο Νεοκλασικισμός στην Αθήνα και η Ευρωπαϊκή Εμπειρία." Ελληνικά Γράμματα, 67, 32-40.

Εικόνα 4

1.2 Εξέλιξη του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα

Η μετάβαση της Αθήνας από μια μικρή, αγροτική πόλη σε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους ήταν καθοριστική για την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής της. Αυτή η αλλαγή συνοδεύτηκε από την ανάγκη να αναδειχθεί η πόλη ως το σύμβολο της νέας εθνικής ταυτότητας και της κλασικής κληρονομιάς της Ελλάδας. Το νέο ελληνικό κράτος, υπό την ηγεσία του βασιλιά Όθωνα, επιδίωξε να αναδείξει την αρχαία κληρονομιά και να δημιουργήσει μια πόλη που θα ενσάρκωνε την αναγέννηση του έθνους.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της εποχής έπαιξαν καθοριστικό ρόλο. Η ανάγκη για την ανοικοδόμηση της πόλης σύμφωνα με ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και η επιθυμία των ελληνικών ελίτ να συνδέσουν την Αθήνα με το κλασικό παρελθόν, οδήγησαν στην υιοθέτηση του Νεοκλασικισμού ως το κυρίαρχο αρχιτεκτονικό στυλ. Οι αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στην πόλη είχαν ως στόχο να ενσωματώσουν την κλασική αισθητική με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα, δημιουργώντας έτσι μια νέα ταυτότητα για την πόλη.

Ο Νεοκλασικισμός εμφανίζεται ως αντίδραση στα περίπλοκα και διακοσμητικά ρεύματα του Μπαρόκ και του Ροκοκό, αντλώντας έμπνευση από την αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή αρχιτεκτονική. Η Αθήνα, ως πρωτεύουσα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, αποτέλεσε το ιδανικό σκηνικό για την εφαρμογή αυτού του στυλ, καθώς στόχευε στην ανάδειξη της αρχαίας κληρονομιάς της πόλης. Η πορεία του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα ξεκινάει με την κατασκευή των πρώτων δημόσιων κτιρίων και συνεχίζεται με την υιοθέτηση του στυλ σε ιδιωτικά και κατοικίες. Αυτή η εξέλιξη συνοδεύεται από την έντονη επιρροή των Ευρωπαίων αρχιτεκτόνων, οι οποίοι έφεραν στην πόλη τις νέες τάσεις και τις προσαρμοσαν στις τοπικές ανάγκες.

Καθοριστικό ρόλο στην καθιέρωση του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα έπαιξαν ο Christian Hansen και ο αδελφός του Theophil Hansen, μαζί με τον Ernst Ziller, που ήταν από τους πιο σημαντικούς δημιουργούς της Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην Αθήνα. Τα έργα τους, όπως το Πανεπιστήμιο Αθηνών, η Ακαδημία Αθηνών και το Ζάππειο Μέγαρο, αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα του στυλ, συνδυάζοντας την κλασική αισθητική με την πρακτικότητα των σύγχρονων δημόσιων κτιρίων. Εκτός από τα δημόσια κτίρια, σημαντικά είναι και τα ιδιωτικά αρχοντικά και οι κατοικίες που ανεγέρθηκαν την περίοδο αυτή, τα οποία επίσης ακολουθούν τα πρότυπα του Νεοκλασικισμού, προσφέροντας μια συνεκτική αισθητική στην πόλη.

Άλλα αρχιτεκτονικά ρεύματα που εμφανίζονται κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, είναι ο Ρομαντισμός και η Αναγέννηση. Αν και ο Νεοκλασικισμός διατηρεί την πρωτοκαθεδρία του, η επιρροή αυτών των ρευμάτων ενσωματώνει στοιχεία από διάφορα στυλ, προσθέτοντας ποικιλία και πολυπλοκότητα στο αρχιτεκτονικό τοπίο της Αθήνας.⁷ Η σταδιακή αστικοποίηση της Αθήνας, η άνοδος της αστικής τάξης και η ανάγκη για την προβολή μιας νέας εθνικής ταυτότητας, συνέβαλαν στην ευρεία αποδοχή του Νεοκλασικισμού. Το στυλ αυτό δεν ήταν απλώς μια αισθητική επιλογή, αλλά και μια δήλωση πολιτιστικής συνέχειας και εθνικής υπερηφάνειας.

Ο Νεοκλασικισμός στην Αθήνα έγινε έτσι ένας ισχυρός συνδετικός κρίκος μεταξύ του αρχαίου παρελθόντος και του σύγχρονου παρόντος, ενσωματώνοντας και εκφράζοντας τις φιλοδοξίες του ελληνικού έθνους σε μια κρίσιμη περίοδο της ιστορίας του.

---

⁷ Λιάκος, Α. (1995). "Ο Νεοκλασικισμός και η Δημιουργία της Νέας Αθηναϊκής Αστικότητας." *Θέσεις*, 53, 45-62.

1.3 Επίδραση του Νεοκλασικισμού στο Αστικό Τοπίο της Αθήνας

Ο Νεοκλασικισμός, με τις σαφείς αναφορές του στην κλασική αρχαιότητα, αποτέλεσε το πλαίσιο για τη δημιουργία ενός νέου αστικού τοπίου που θα αντέγραφε και θα τιμούσε την ένδοξη αρχαία ελληνική κληρονομιά. Το πολεοδομικό σχέδιο της πόλης, όπως αυτό σχεδιάστηκε από τους αρχιτέκτονες Σταμάτης Κλεάνθης και Eduard Schaubert, δίνει έμφαση στη συμμετρία, την αρμονία και την ισορροπία, δημιουργώντας έναν οργανωμένο αστικό χώρο.⁸

Η διαμόρφωση των κεντρικών πλατειών και δρόμων, όπως η οδός Πανεπιστημίου και η Πλατεία Κολωνακίου, αποτελούν κλασικά παραδείγματα του πώς ο Νεοκλασικισμός ενσωματώθηκε στο πολεοδομικό σχέδιο της πόλης, προσδίδοντας ένα αίσθημα τάξης και συνέχειας με το αρχαίο ελληνικό παρελθόν.

Το Ζάππειο Μέγαρο και το Νομισματικό Μουσείο είναι δύο κλασικά παραδείγματα της Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στο κέντρο της Αθήνας. Ωστόσο, ο Νεοκλασικισμός δεν περιορίστηκε μόνο στο κέντρο, αλλά εξαπλώθηκε και σε άλλες περιοχές της πόλης, όπως τα Άνω Πετράλωνα, το Κουκάκι και το Κολωνάκι.

Τα Άνω Πετράλωνα, μια ιστορική γειτονιά με έντονη λαϊκή παράδοση, φιλοξενεί αρκετά Νεοκλασικά κτίρια που μαρτυρούν την αρχιτεκτονική ανάπτυξη της περιοχής κατά τα τέλη του 19ου και αρχές του 20ού αιώνα. Η αρχιτεκτονική στα Άνω Πετράλωνα συνδυάζει την κομψότητα και τη λιτότητα του Νεοκλασικισμού με την καθημερινή ζωή των κατοίκων της εποχής. Τα κτίρια είναι συνήθως χαμηλά, με συμμετρικές όψεις, αετώματα, διακριτικά κοσμήματα στις προσόψεις, και χαρακτηριστικούς εξώστες. Η γειτονιά αυτή αποτελεί παράδειγμα της ενσωμάτωσης του Νεοκλασικισμού σε πιο ταπεινές, γειτονικές κλίμακες.⁹

Το Κουκάκι, που βρίσκεται κοντά στην Ακρόπολη, αναπτύχθηκε ραγδαία στις αρχές του 20ού αιώνα και αποτελεί ένα μείγμα Νεοκλασικών και Μοντέρνων αρχιτεκτονικών στοιχείων. Πολλά από τα Νεοκλασικά κτίρια στο Κουκάκι ήταν αρχικά μεγαλοπρεπή αρχοντικά και πολυκατοικίες που κατασκευάστηκαν για την ανερχόμενη αστική τάξη της εποχής. Αυτά τα κτίρια χαρακτηρίζονται από τις καθαρές γραμμές τους και τις

---

⁸ Πασχάλης, Π. (2003). "Νεοκλασική Αρχιτεκτονική στην Αθήνα και οι Πολιτικές Επιπτώσεις." Νέα Εστία, 154(1784), 213-225.

⁹ Κούτρας, Θ. (2010). "Η Αρχιτεκτονική των Άνω Πετραλώνων: Νεοκλασικά Κτίρια και Κοινωνικές Επιρροές." Αρχιτεκτονική και Πολιτισμός, 12(2), 105-118.

περίτεχνες λεπτομέρειες στις προσόψεις, που δίνουν έμφαση στην αναγέννηση των κλασικών ιδανικών σε ένα σύγχρονο αστικό πλαίσιο.¹⁰

Το Κολωνάκι, γνωστό για την αριστοκρατική του ατμόσφαιρα, αναπτύχθηκε ως μια από τις πιο προνομιούχες γειτονιές της Αθήνας και φιλοξενεί μερικά από τα πιο εντυπωσιακά Νεοκλασικά κτίρια της πόλης. Η περιοχή αυτή έγινε σύμβολο της αστικής ευημερίας και της κοινωνικής ανόδου. Οι Νεοκλασικές κατοικίες στο Κολωνάκι είναι πιο πολυτελείς και περίτεχνες, με εκλεπτυσμένες λεπτομέρειες όπως κίονες, αετώματα, και πλούσιες διακοσμήσεις στις προσόψεις. Τα κτίρια αυτά αντανakλούν την πολιτιστική και κοινωνική σημασία του Νεοκλασικισμού ως ένδειξη πλούτου και κοινωνικής θέσης.¹¹

Η Διονυσίου Αρεοπαγίτου, ένας από τους πιο γραφικούς δρόμους της Αθήνας, αποτελεί ζωντανό παράδειγμα της Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής που συνδυάζεται αρμονικά με το ιστορικό τοπίο της πόλης. Βρίσκεται στους πρόποδες της Ακρόπολης και διαθέτει μια σειρά από Νεοκλασικά κτίρια που λειτουργούν ως γέφυρα ανάμεσα στο αρχαίο παρελθόν και τη νεότερη εποχή. Οι προσόψεις των κτιρίων στην Αρεοπαγίτου χαρακτηρίζονται από τη χρήση κλασικών στοιχείων, όπως κίονες και αετώματα, που συνδέουν το αστικό τοπίο με την αρχαιοελληνική κληρονομιά. Ο δρόμος αυτός, με τη στρατηγική του θέση και την αρχιτεκτονική του σημασία, αναδεικνύει τη διαχρονική επιρροή του Νεοκλασικισμού στην ταυτότητα της πόλης.

Οι περιοχές όπως το Κολωνάκι και το Κουκάκι, με την ανάπτυξη Νεοκλασικών κτιρίων, δεν αποτέλεσαν μόνο τόπους κατοικίας, αλλά και χώρους κοινωνικής συνάθροισης και πολιτιστικής δραστηριότητας. Η κοινωνική ζωή γύρω από αυτά τα κτίρια ανέδειξε τη σημασία της αρχιτεκτονικής στην καθημερινή ζωή των Αθηναίων, με τις Νεοκλασικές πλατείες και τις αγορές να γίνονται κεντρικά σημεία κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Η υιοθέτηση του Νεοκλασικισμού αποτέλεσε μια συνειδητή επιλογή που ενίσχυσε την εθνική ταυτότητα της Ελλάδας και επανασύνδεσε την Αθήνα με το αρχαίο της παρελθόν. Στις περιοχές του Κολωνακίου και της Διονυσίου Αρεοπαγίτου, το Νεοκλασικό στυλ υπήρξε ένδειξη ευημερίας και πολιτιστικής υπεροχής, ενώ στα Άνω Πετράλωνα και στο Κουκάκι ενσωματώθηκε στη λαϊκή καθημερινότητα, αποτελώντας μέρος της κοινωνικής συνοχής.¹²

---

¹⁰ Δημητρίου, Κ. (2018). "Νεοκλασική Αρχιτεκτονική και Σύγχρονη Πολεοδομία στο Κουκάκι." Αρχιτεκτονική Σημεία, 9(2), 34-47.

¹¹ Παντελίδης, Ι. (2020). "Κοινωνική Θέση και Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Το Κολωνάκι ως Παράδειγμα." Αρχιτεκτονική και Ιστορία, 7(4), 56-70.

¹² Καραγιάννης, Μ. (2012). "Η Ενσωμάτωση του Νεοκλασικισμού σε Λαϊκές Γειτονιές: Άνω Πετράλωνα και Κουκάκι." Αρχιτεκτονική και Κοινωνία, 18(4), 77-90.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

2.1 Αρχιτεκτονικές Λεπτομέρειες και Χαρακτηριστικά των

Νεοκλασικών Πολυκατοικιών

Οι Νεοκλασικές πολυκατοικίες χαρακτηρίζονται από τη συμμετρία και την ισορροπία στις όψεις τους. Οι προσόψεις είναι αυστηρά συμμετρικές, με τα κεντρικά σημεία τους, όπως οι κύριες είσοδοι και τα μπαλκόνια, να τονίζονται με ιδιαίτερη έμφαση. Ο προσανατολισμός των κτιρίων συνήθως ακολουθεί την παραδοσιακή χωροταξία, με τις πολυκατοικίες να ευθυγραμμίζονται με τους δρόμους και τις πλατείες, δημιουργώντας ένα αρμονικό αστικό περιβάλλον.¹³

Οι είσοδοι των Νεοκλασικών πολυκατοικιών είναι από τα πιο χαρακτηριστικά στοιχεία τους. Συνήθως διαθέτουν περίτεχνα αετώματα πάνω από τις κύριες θύρες, ενώ οι εξώστες (μπαλκόνια) διακρίνονται για τα σιδερένια κιγκλιδώματα με περίτεχνα σχέδια. Τα κιγκλιδώματα, συχνά διακοσμημένα με κλασικά μοτίβα όπως φύλλα δάφνης ή σπειροειδή σχέδια, συμβάλλουν στην αίσθηση της κομψότητας και της εκλεπτυσμένης αισθητικής.¹⁴

Ένα άλλο χαρακτηριστικό των Νεοκλασικών πολυκατοικιών είναι η χρήση κιονόκρανων και πεσσών στις προσόψεις. Αυτά τα αρχιτεκτονικά στοιχεία, που παραπέμπουν άμεσα στην κλασική αρχαιότητα, χρησιμοποιούνται συχνά για τη στήριξη των εξωστών ή για τη διακόσμηση των εισόδων. Τα κιονόκρανα είναι συνήθως δωρικού, ιωνικού ή κορινθιακού τύπου, ενώ οι πεσσοί είναι διακοσμημένοι με ανάγλυφα σχέδια, προσδίδοντας κύρος και μεγαλοπρέπεια στα κτίρια.¹⁵

Τα αετώματα και οι κορνίζες είναι επίσης κεντρικά στοιχεία των Νεοκλασικών πολυκατοικιών. Τα αετώματα κοσμούν τις προσόψεις των κτιρίων, προσδίδοντας μια αίσθηση κλασικής αρχοντιάς. Οι κορνίζες, που βρίσκονται συνήθως πάνω από τα παράθυρα και τις θύρες, είναι διακοσμημένες με γεωμετρικά ή φυτικά μοτίβα, ενισχύοντας τη συνολική αισθητική της πρόσοψης.

---

¹³ Αναστασιάδης, Ι. (2014). "Αστική Αρμονία και Πολεοδομικός Σχεδιασμός: Η Ενσωμάτωση Νεοκλασικών Κτιρίων." Αρχιτεκτονική και Πολεοδομία, 22(1), 65-78.

¹⁴ Παπαδημητρίου, Δ. (2019). "Η Διακόσμηση των Κιγκλιδωμάτων στην Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Κλασικά Μοτίβα και Αισθητική." Περιοδικό Αρχιτεκτονικής και Σχεδίασης, 16(3), 47-60.

¹⁵ Μητσόπουλος, Γ. (2018). "Τα Κιονόκρανα και οι Πεσσοί στη Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Στυλιστικά και Διακοσμητικά Στοιχεία." Αρχιτεκτονική και Πολιτισμός, 21(2), 123-137.

Οι Νεοκλασικές πολυκατοικίες κατασκευάστηκαν με υλικά υψηλής ποιότητας, όπως μάρμαρο, γύψο, και πέτρα. Το μάρμαρο, ειδικά, χρησιμοποιείται ευρέως στις προσόψεις, τα αετώματα και τα κιονόκρανα, δίνοντας στα κτίρια μια αίσθηση μονιμότητας και διαχρονικότητας. Τα υλικά αυτά δεν είναι μόνο ανθεκτικά, αλλά και ευεργετικά για την αισθητική του κτιρίου, καθώς αντανακλούν το φως και δίνουν στα κτίρια μια ιδιαίτερη λάμψη.¹⁶

Η εσωτερική διακόσμηση των Νεοκλασικών πολυκατοικιών είναι εξίσου εντυπωσιακή. Οι εσωτερικοί χώροι διακοσμούνται με γύψινες λεπτομέρειες και τοιχογραφίες που απεικονίζουν κλασικά θέματα, ενώ οι εσωτερικές πόρτες και τα παράθυρα είναι διακοσμημένα με ξύλινες κορνίζες και περίτεχνα σχέδια. Οι πολυκατοικίες αυτές συχνά διαθέτουν μεγάλες, ευάερες αίθουσες και ψηλά ταβάνια, που ενισχύουν την αίσθηση του χώρου και της άνεσης.

2.2 Ανάλυση της Σημασίας του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα

Ο Νεοκλασικισμός στην Αθήνα ήταν άμεσα συνδεδεμένος με την προσπάθεια της χώρας να επανασυνδεθεί με την κλασική της κληρονομιά μετά την απελευθέρωση από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τα νεοκλασικά κτίρια, με τις συμμετρικές τους όψεις, τα περίτεχνα αετώματα και τους κίονες που παραπέμπουν στην αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική, συμβόλιζαν την επιθυμία του νέου ελληνικού κράτους να αναβιώσει το ένδοξο παρελθόν του.

Ο Νεοκλασικισμός υπήρξε το αρχιτεκτονικό μέσο μέσα από το οποίο η Αθήνα αναδείχθηκε ως η πρωτεύουσα του νέου ελληνικού κράτους. Τα δημόσια κτίρια και οι ιδιωτικές κατοικίες που ανεγέρθηκαν εκείνη την εποχή δεν ήταν απλώς χώροι διαβίωσης ή εργασίας, αλλά και σύμβολα της εθνικής ταυτότητας και της φιλοδοξίας του έθνους να συνδεθεί με τον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Οι αρχιτέκτονες της εποχής, πολλοί από τους οποίους είχαν σπουδάσει στη Δυτική Ευρώπη, εισήγαγαν στην πόλη τα ιδεώδη του Διαφωτισμού, τα οποία εκφράστηκαν μέσα από τον Νεοκλασικισμό, δίνοντας στην Αθήνα τον αέρα μιας ευρωπαϊκής μητρόπολης.

Ο Νεοκλασικισμός δεν επηρέασε μόνο την αρχιτεκτονική, αλλά και την κοινωνική και πολιτιστική ζωή της Αθήνας. Οι νεοκλασικές κατοικίες και τα δημόσια κτίρια έγιναν σημεία αναφοράς για την ανώτερη αστική τάξη της εποχής, η οποία ταυτίστηκε με τις αξίες και τα ιδανικά που αυτά εξέφραζαν. Οι πλατείες, οι δρόμοι και τα πάρκα που

---

¹⁶ Αθανασιάδης, Λ. (2016). "Υλικά και Αισθητική στη Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Η Χρήση του Μάρμαρου και άλλων Υλικών." Περιοδικό Αρχιτεκτονικής και Κατασκευών, 17(1), 67-82.

περιβάλλονται από νεοκλασικά κτίρια δημιούργησαν νέες μορφές κοινωνικής αλληλεπίδρασης και συνέβαλαν στην ανάπτυξη μιας αστικής κουλτούρας που ήταν συνδεδεμένη με το πνεύμα της κλασικής Ελλάδας.

Ο Νεοκλασικισμός συνέβαλε καθοριστικά στη διαμόρφωση του αστικού τοπίου της Αθήνας. Οι πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως η δημιουργία μεγάλων λεωφόρων, πλατειών και δημόσιων χώρων, έγιναν με γνώμονα την ανάδειξη των νεοκλασικών κτιρίων, τα οποία συχνά τοποθετούνταν σε κεντρικά σημεία της πόλης για να εντυπωσιάζουν τους κατοίκους και τους επισκέπτες. Η οργάνωση του χώρου και η χρήση συμμετρίας και γεωμετρίας στις κατασκευές αντικατοπτρίζουν την επιθυμία να δημιουργηθεί μια πόλη που θα λειτουργεί ως ζωντανό μνημείο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Η κληρονομιά του Νεοκλασικισμού είναι εμφανής στην Αθήνα έως σήμερα. Παρά τις πολεοδομικές αλλαγές και τη σύγχρονη ανάπτυξη, τα νεοκλασικά κτίρια παραμένουν σημαντικά πολιτιστικά μνημεία που συνεχίζουν να επηρεάζουν την αρχιτεκτονική και την αισθητική της πόλης.

Ο Νεοκλασικισμός είχε βαθιά και πολυδιάστατη σημασία για την Αθήνα, επηρεάζοντας την αρχιτεκτονική, την πολεοδομία, την κοινωνική ζωή και την πολιτιστική ταυτότητα της πόλης. Μέσα από τον Νεοκλασικισμό, η Αθήνα κατάφερε να αναδείξει το ένδοξο παρελθόν της, ενώ ταυτόχρονα να ενσωματώσει τα ιδεώδη του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, διαμορφώνοντας ένα αστικό τοπίο που εξακολουθεί να εμπνέει και να θαυμάζεται έως σήμερα.¹⁷

2.3 Συμπεράσματα και Μελλοντικές Προοπτικές

Ο Νεοκλασικισμός συνέβαλε καθοριστικά στη διαμόρφωση του αρχιτεκτονικού και αστικού χαρακτήρα της Αθήνας, μετατρέποντάς την σε μια πόλη που συνδυάζει το αρχαίο μεγαλείο με τη σύγχρονη εξέλιξη. Οι νεοκλασικές πολυκατοικίες και τα δημόσια κτίρια εξακολουθούν να λειτουργούν ως ζωντανά μνημεία της προσπάθειας αναβίωσης του κλασικού ελληνικού πνεύματος.

Η υιοθέτηση του Νεοκλασικισμού από το νεοσύστατο ελληνικό κράτος είχε βαθιές πολιτικές και πολιτιστικές συνέπειες. Τα κτίρια που ανεγέρθηκαν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου όχι μόνο εξυπηρέτησαν τις λειτουργικές ανάγκες της πόλης, αλλά εξέφρασαν και την επιθυμία του έθνους να συνδεθεί με την κλασική του κληρονομιά

---

¹⁷ Κοντογιάννης, Ε. (2015). "Νεοκλασικισμός στην Αθήνα: Ενσωμάτωση Ιδεωδών του Διαφωτισμού και Ανάδειξη του Παρελθόντος." Περιοδικό Ιστορίας και Πολιτισμού, 23(4), 94-108.

και να παρουσιάσει μια σύγχρονη ευρωπαϊκή ταυτότητα. Ο Νεοκλασικισμός διαμόρφωσε επίσης την κοινωνική ζωή της Αθήνας, δημιουργώντας ένα αστικό περιβάλλον που ενθάρρυνε την ανάπτυξη νέων μορφών κοινωνικής αλληλεπίδρασης και πολιτιστικής έκφρασης. Οι πλατείες, οι λεωφόροι και τα πάρκα που σχεδιάστηκαν με γνώμονα τα νεοκλασικά κτίρια αποτέλεσαν βασικούς χώρους συνάντησης και επικοινωνίας για τους κατοίκους της πόλης.¹⁸

Καθώς η πόλη συνεχίζει να εξελίσσεται, είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στη συντήρηση και αποκατάσταση των νεοκλασικών κτιρίων. Αυτά τα κτίρια αποτελούν όχι μόνο αρχιτεκτονικά αριστουργήματα, αλλά και αναπόσπαστα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Αθήνας.¹⁹ Η αποκατάστασή τους θα πρέπει να γίνει με σεβασμό στις αρχικές τους αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες.²⁰

Οι σύγχρονες αρχιτεκτονικές τάσεις θα μπορούσαν να αντλήσουν έμπνευση από τον Νεοκλασικισμό, προσαρμόζοντας τα κλασικά στοιχεία σε νέες μορφές και υλικά. Με αυτόν τον τρόπο, η Αθήνα μπορεί να διατηρήσει τη μοναδική της ταυτότητα, ενσωματώνοντας το παρελθόν στο παρόν.

Είναι αναγκαία η εκπαίδευση των νέων αρχιτεκτόνων και η ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού σχετικά με την αξία της νεοκλασικής κληρονομιάς. Μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και εκθέσεις, η νεότερη γενιά μπορεί να κατανοήσει και να εκτιμήσει τη σημασία του Νεοκλασικισμού για την αθηναϊκή ταυτότητα.

Η ενσωμάτωση των νεοκλασικών κτιρίων σε σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης είναι κρίσιμη για την προστασία τους.²¹ Η αξιοποίησή τους με τρόπους που σέβονται το περιβάλλον και την πολιτιστική τους αξία θα διασφαλίσει την επιβίωσή τους για τις επόμενες γενιές.

Ο Νεοκλασικισμός αποτελεί ένα ανεκτίμητο κομμάτι της αθηναϊκής ταυτότητας. Η διατήρηση, αναγνώριση και προσαρμογή του στις σύγχρονες ανάγκες της πόλης θα επιτρέψει στην Αθήνα να διατηρήσει τον μοναδικό της χαρακτήρα και να συνεχίσει να εμπνέει τόσο τους κατοίκους όσο και τους επισκέπτες της.

---

¹⁸ Λιάκος, Α. (1995). "Ο Νεοκλασικισμός και η Δημιουργία της Νέας Αθηναϊκής Αστικότητας." *Θέσεις*, 53, 45-62.

¹⁹ Σαββίδης, Γ. (2010). "Η Αρχιτεκτονική του Νεοκλασικισμού ως Πολιτιστική Στρατηγική του Ελληνικού Κράτους." *Αρχιτεκτονικά Θέματα*, 34(2), 101-118.

²⁰ Λιάκος, Α. (1995). "Ο Νεοκλασικισμός και η Δημιουργία της Νέας Αθηναϊκής Αστικότητας." *Θέσεις*, 53, 45-62.

²¹ Βερνάρδος, Ν. (2012). "Νεοκλασικά Κτίρια και Κοινωνική Ζωή στην Αθήνα του 19ου Αιώνα." *Μνήμων*, 30, 85-96.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

3.1 Φωτογραφική Προσέγγιση - Καταγραφή Νεοκλασικών Κτιρίων στην Αθήνα

Η φωτογραφική προσέγγιση της καταγραφής νεοκλασικών κτιρίων στις περιοχές που αναφέρθηκαν προηγουμένως, βασίστηκε στην επιδίωξη να αποτυπωθούν οι αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες, η αισθητική και η πολιτιστική σημασία των κτιρίων αυτών. Η φωτογράφιση έγινε σε γειτονίες με έντονη παρουσία νεοκλασικών κτιρίων, όπως τα Άνω Πετράλωνα, το Κουκάκι, το Κολωνάκι, και η Διονυσίου Αρεοπαγίτου.

Χρησιμοποιήθηκαν ευρυγώνιοι φακοί για την αποτύπωση της συνολικής όψης των κτιρίων, ενώ οι φακοί με μεγαλύτερη εστιακή απόσταση αξιοποιήθηκαν για να εστιάσουν σε συγκεκριμένες αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες, όπως οι κιονοστοιχίες, τα αετώματα και τα διακοσμητικά στοιχεία.

Η γωνία λήψης ήταν κρίσιμη για την ανάδειξη των κτιρίων σε σχέση με το περιβάλλον τους. Επέλεξα χαμηλές γωνίες για να προσδώσω μεγαλείο στα κτίρια και να τονίσω την επιβλητικότητα των νεοκλασικών στοιχείων.

Η έμφαση δόθηκε όχι μόνο στην τεχνική ακρίβεια αλλά και στην αισθητική αποτύπωση της «ψυχής» των κτιρίων. Προσπάθησα να συλλάβω τη διαχρονικότητα και την κομψότητα του Νεοκλασικισμού μέσα από εικόνες που αποπνέουν σεβασμό προς την ιστορική τους σημασία.

Επέλεξα τα Άνω Πετράλωνα καθώς σε αυτή την περιοχή ανακάλυψα κτίρια που διατηρούν την αυθεντική τους μορφή, αναδεικνύοντας τη σύνδεσή τους με την καθημερινή ζωή της γειτονιάς. Στο Κουκάκι η φωτογράφιση περιλάμβανε νεοκλασικά κτίρια που έχουν αναπτυχθεί δίπλα σε σύγχρονες κατασκευές, δίνοντας έμφαση στην αντίθεση αλλά και στη συνύπαρξη διαφορετικών αρχιτεκτονικών ρυθμών. Στο Κολωνάκι τα κτίρια αποτυπώθηκαν με έμφαση στην πολυτέλεια και την αστική αριστοκρατία που χαρακτηρίζει την περιοχή, τονίζοντας τις κομψές γραμμές και τις πολυτελείς διακοσμήσεις. Η Διονυσίου Αρεοπαγίτου, η εμβληματική αυτή οδός με τα διατηρητέα νεοκλασικά κτίρια φωτογραφήθηκε με σκοπό να αναδειχθεί η αίσθηση του χρόνου και της ιστορικής συνέχειας που αποπνέει.

Η τελική επεξεργασία των εικόνων έγινε με στόχο τη διατήρηση της αυθεντικότητας και της φυσικότητας των χρωμάτων, δίνοντας έμφαση στην υφή και τη λεπτομέρεια των κτιρίων.

3.2 Τεχνικές Φωτογράφισης και Ανάλυση

Εργάστηκα με τη μηχανή Canon DSLR EOS 80D Crop Frame. Χρησιμοποιήθηκαν ευρυγώνιοι φακοί (10-18mm) για την αποτύπωση της συνολικής όψης των κτιρίων και φακοί με μεγαλύτερη εστιακή απόσταση (50mm) για την εστίαση σε λεπτομέρειες όπως κιονοστοιχίες και διακοσμητικά στοιχεία.

Διαφορετικές γωνίες λήψης χρησιμοποιήθηκαν για να αναδείξουν την επιβλητικότητα και τις λεπτομέρειες των κτιρίων. Χαμηλές γωνίες δίνουν έμφαση στη μεγαλοπρέπεια των κτιρίων, ενώ ψηλές γωνίες μπορούν να καταγράψουν την ενσωμάτωσή τους στο αστικό τοπίο.

Η φυσική φωτεινότητα και οι σκιές χρησιμοποιήθηκαν για να αναδειχθούν οι υφές των υλικών και οι τρισδιάστατες μορφές των κτιρίων. Φωτογραφίες τραβήχτηκαν κατά τη διάρκεια της χρυσής ώρας (απόγευμα) για να επιτευχθεί μαλακότερο και πιο ζεστό φως. Οι σκιές χρησιμοποιήθηκαν για να τονίσουν τις υφές και τις δομικές λεπτομέρειες των κτιρίων, δημιουργώντας δυναμικές αντιθέσεις που αναδεικνύουν τις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες.

Η διόρθωση παραμόρφωσης, προοπτικής και γεωμετρικών ατελειών έγινε με τη χρήση λογισμικών επεξεργασίας εικόνας (όπως το Adobe Lightroom και Photoshop). Ρυθμίστηκαν τα επίπεδα φωτεινότητας, αντίθεσης και χρώματος για να τονιστούν τα αρχιτεκτονικά στοιχεία και να αποτυπωθούν με ακρίβεια οι λεπτομέρειες.

Το φωτογραφικό έργο αποκαλύπτει τις σημαντικές αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες των νεοκλασικών κτιρίων, όπως οι κιονοστοιχίες, τα αετώματα και οι διακοσμητικές γλυπτικές εργασίες. Κάθε φωτογραφία εστιάζει στην αναπαράσταση αυτών των χαρακτηριστικών, προσφέροντας μια οπτική κατανόηση της τεχνοτροπίας του Νεοκλασικισμού.

Επίσης μέσα από τις φωτογραφίες παρατηρούμε πώς τα νεοκλασικά κτίρια ενσωματώνονται στο σύγχρονο αστικό τοπίο της Αθήνας. Παρατηρούμε την αλληλεπίδραση των νεοκλασικών στοιχείων με τα υπόλοιπα γύρω τους, αναδεικνύοντας την αρμονία και την αντίθεση που προκύπτει.

Η φωτογράφιση των νεοκλασικών κτιρίων στην Αθήνα επιτρέπει μια βαθύτερη κατανόηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της πόλης. Μέσω της εφαρμογής εξειδικευμένων τεχνικών φωτογράφισης και ανάλυσης, οι εικόνες όχι μόνο καταγράφουν τις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες, αλλά και αναδεικνύουν την πολιτιστική και ιστορική αξία των κτιρίων. Η διαδικασία αυτή συμβάλλει στην τεκμηρίωση και διατήρηση της νεοκλασικής κληρονομιάς για τις μελλοντικές γενιές.

Συμπεράσματα

Η γωνία από την οποία φωτογραφήθηκαν τα κτίρια επιλέχθηκε προσεκτικά για να αναδείξει τόσο την επιβλητικότητα όσο και τις λεπτομέρειες της αρχιτεκτονικής τους. Προτιμήθηκαν ευρυγώνιες λήψεις από χαμηλότερες γωνίες, που τονίζουν το ύψος των κτιρίων και τις κιονοστοιχίες τους, καθώς αυτές οι οπτικές γωνίες προσδίδουν μια αίσθηση μεγαλοπρέπειας και τάξης. Σε άλλα σημεία, επιλέχθηκαν γωνίες που επικεντρώνονται στις εισόδους και τις λεπτομέρειες των κτιρίων, ώστε να τονιστεί η πολυπλοκότητα των διακοσμητικών στοιχείων, όπως τα ακροκέραμα και οι ανάγλυφες επιφάνειες.

Η επιλογή του απογευματινού φωτισμού, από τις 4 έως τις 7 μ.μ., έγινε για συγκεκριμένους λόγους. Ο απογευματινός ήλιος προσφέρει μαλακότερο φως, το οποίο αναδεικνύει τις λεπτομέρειες χωρίς να δημιουργεί σκληρές σκιές ή έντονες αντιθέσεις. Αυτό το είδος φωτισμού επιτρέπει την καλύτερη ανάδειξη της υφής των υλικών και των διακοσμητικών στοιχείων, όπως οι κίονες και οι ανάγλυφες επιφάνειες, ενώ διατηρεί μια ισορροπία ανάμεσα στο φως και τη σκιά. Επιπλέον, το ζεστό φως του απογεύματος προσδίδει μια αίσθηση ρομαντισμού και νοσταλγίας, ταιριάζοντας με τον χαρακτήρα των νεοκλασικών κτιρίων και ενισχύοντας την ατμόσφαιρα της παλιάς Αθήνας. Με αυτόν τον τρόπο, η φωτογραφία αποτυπώνει όχι μόνο την αισθητική, αλλά και την ψυχή αυτών των αρχιτεκτονικών έργων.

Η διερεύνηση της επίδρασης του Νεοκλασικισμού στην Αθήνα αποδεικνύει την πολυδιάστατη επιρροή αυτού του αρχιτεκτονικού ρεύματος στη διαμόρφωση της σύγχρονης αστικής ταυτότητας της πόλης. Η ανάλυση αποκαλύπτει πως το Νεοκλασικό κίνημα δεν περιορίστηκε μόνο σε αρχιτεκτονικές επιλογές, αλλά αποτέλεσε ένα σημαντικό εργαλείο διαμόρφωσης της πολιτιστικής και κοινωνικής πραγματικότητας της Αθήνας. Η υιοθέτηση του νεοκλασικού στυλ διαμόρφωσε σημαντικά την εμφάνιση των κεντρικών πλατειών και δρόμων, δίνοντας τους μια αίσθηση κομψότητας και μεγαλοπρέπειας που ενίσχυσε την πολιτιστική κληρονομιά της πόλης. Τα κτίρια που προέκυψαν από αυτή την αρχιτεκτονική τάση, όπως το Ζάππειο Μέγαρο και το

Νομισματικό Μουσείο, δεν αποτελούν μόνο σύμβολα του παρελθόντος, αλλά και σημεία αναφοράς για την κατανόηση της αστικής ανάπτυξης της Αθήνας.

Η επιλογή του θέματος βασίζεται σε διάφορους λόγους που συνδέονται με το προσωπικό μου ενδιαφέρον και τις ευρύτερες αρχιτεκτονικές και πολιτιστικές συνθήκες της πόλης. Ο Νεοκλασικισμός αποτελεί μια σημαντική περίοδο στην αρχιτεκτονική ιστορία της Αθήνας, και τα νεοκλασικά κτίρια αποτελούν σημαντικά στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης. Η σημασία τους δεν περιορίζεται μόνο στην αρχιτεκτονική τους αξία, αλλά επεκτείνεται και στην κοινωνική και πολιτιστική τους επίδραση. Η επιλογή του θέματος μου επέτρεψε μια εις βάθος κατανόηση της συμβολής αυτών των κτιρίων στην αστική και πολιτιστική ταυτότητα της Αθήνας.

Η αρχιτεκτονική του Νεοκλασικισμού πάντα προκαλούσε το ενδιαφέρον μου λόγω των χαρακτηριστικών της, όπως οι κιονοστοιχίες, τα αετώματα και οι διακοσμητικές λεπτομέρειες. Εξετάζοντας αυτά τα στοιχεία και τη σημασία τους για την Αθήνα, μπορώ να ταξιδέψω στις αρχιτεκτονικές τάσεις της εποχής και να κατανοήσω καλύτερα τις επιρροές που έχουν διαμορφώσει την πόλη.

Η σύγχρονη αστική ανάπτυξη και η ανάγκη για προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς δημιουργούν προβληματισμούς. Η ανάλυση των προκλήσεων που σχετίζονται με τη διατήρηση των νεοκλασικών κτιρίων σε μια συνεχώς εξελισσόμενη πόλη είναι κρίσιμη για την ανάπτυξη στρατηγικών προστασίας και συντήρησης, καθιστώντας το θέμα επίκαιρο και ουσιαστικό.

Η εργασία για τα νεοκλασικά κτίρια προσφέρει εκπαιδευτική αξία, καθώς παρέχει ευκαιρίες για εμβάθυνση στη μελέτη της αρχιτεκτονικής ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Επίσης, η ανάλυση και καταγραφή των κτιρίων συμβάλλει στην ενίσχυση της πολιτιστικής συνείδησης και της εκτίμησης των ιστορικών στοιχείων της πόλης. Η προσωπική μου περιέργεια για την αρχιτεκτονική κληρονομιά της Αθήνας και η δημιουργική προσέγγιση μέσω της φωτογραφίας και της ανάλυσης με οδήγησαν τελικά στην επιλογή του θέματος. Η δυνατότητα να συνδυάσω τη φωτογραφική καταγραφή με την αρχιτεκτονική μελέτη προσφέρει ένα πλούσιο πεδίο εξερεύνησης και ανακάλυψης.

Η επιλογή του θέματος γύρω από τον Νεοκλασικισμό στην Αθήνα αντανακλά τη συνδυασμένη επιθυμία για εξερεύνηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, την αναγνώριση των σύγχρονων προκλήσεων, και την προσωπική μου δημιουργική έρευνα. Η μελέτη αυτών των κτιρίων προσφέρει πολύτιμα διδάγματα για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την κατανόηση της αστικής εξέλιξης της πόλης.

Βιβλιογραφία

- Αθανασιάδης, Λ. (2016). "Υλικά και Αισθητική στη Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Η Χρήση του Μάρμαρου και άλλων Υλικών." Περιοδικό Αρχιτεκτονικής και Κατασκευών
- Αναστασιάδης, Ι. (2014). "Αστική Αρμονία και Πολεοδομικός Σχεδιασμός: Η Ενσωμάτωση Νεοκλασικών Κτιρίων." Αρχιτεκτονική και Πολεοδομία
- Βασιλείου, Μ. (2019). "Νεοκλασικισμός και Ευρωπαϊκά Πρότυπα: Η Ανάδειξη της Αρχαίας Κληρονομιάς στην Αθηναϊκή Αρχιτεκτονική." Ιστορική Αρχιτεκτονική
- Βερνάρδος, Ν. (2012). "Νεοκλασικά Κτίρια και Κοινωνική Ζωή στην Αθήνα του 19ου Αιώνα." Μνήμων
- Δημητρίου, Κ. (2018). "Νεοκλασική Αρχιτεκτονική και Σύγχρονη Πολεοδομία στο Κουκάκι." Αρχιτεκτονική Σημεία
- Καραβάς, Σ. (2013). "Η Αρχιτεκτονική της Αναγέννησης του Έθνους: Νεοκλασικισμός και Πολιτική Στρατηγική στην Αθήνα του Όθωνα." Περιοδικό Ελληνικής Ιστορίας και Αρχιτεκτονικής
- Καραγιάννης, Μ. (2012). "Η Ενσωμάτωση του Νεοκλασικισμού σε Λαϊκές Γειτονιές: Άνω Πετράλωνα και Κουκάκι." Αρχιτεκτονική και Κοινωνία
- Κοντογιάννης, Ε. (2015). "Νεοκλασικισμός στην Αθήνα: Ενσωμάτωση Ιδεωδών του Διαφωτισμού και Ανάδειξη του Παρελθόντος." Περιοδικό Ιστορίας και Πολιτισμού
- Κούτρας, Θ. (2010). "Η Αρχιτεκτονική των Άνω Πετραλώνων: Νεοκλασικά Κτίρια και Κοινωνικές Επιρροές." Αρχιτεκτονική και Πολιτισμός
- Λιάκος, Α. (1995). "Ο Νεοκλασικισμός και η Δημιουργία της Νέας Αθηναϊκής Αστικότητας." Θέσεις
- Μητσόπουλος, Γ. (2018). "Τα Κιονόκρανα και οι Πεσσοί στη Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Στυλιστικά και Διακοσμητικά Στοιχεία." Αρχιτεκτονική και Πολιτισμός
- Παντελίδης, Ι. (2020). "Κοινωνική Θέση και Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Το Κολωνάκι ως Παράδειγμα." Αρχιτεκτονική και Ιστορία
- Παπαδημητρίου, Δ. (2019). "Η Διακόσμηση των Κιγκλιδωμάτων στην Νεοκλασική Αρχιτεκτονική: Κλασικά Μοτίβα και Αισθητική." Περιοδικό Αρχιτεκτονικής και Σχεδίασης
- Παπακώστα, Α. (2015). "Ο Νεοκλασικισμός στην Αθήνα και η Ευρωπαϊκή Εμπειρία." Ελληνικά Γράμματα
- Πασχάλης, Π. (2003). "Νεοκλασική Αρχιτεκτονική στην Αθήνα και οι Πολιτικές Επιπτώσεις." Νέα Εστία

Σαββίδης, Γ. (2010). "Η Αρχιτεκτονική του Νεοκλασικισμού ως Πολιτιστική Στρατηγική του Ελληνικού Κράτους." Αρχιτεκτονικά Θέματα, 34(2), 101-118.

Χριστοδουλίδης, Δ. (2020). "Ο Πολεοδομικός Σχεδιασμός της Νεοκλασικής Αθήνας: Το Έργο των Κλεάνθη και Σάουμπερτ." Περιοδικό Αστικής Πολεοδομίας

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1 Ο Κλεάνθης (Kleanthis) ήταν Έλληνας αρχιτέκτονας του 19ου αιώνα, γνωστός για το ρόλο του στη δημιουργία της Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα. Είχε σημαντική συμμετοχή στην ανέγερση κτηρίων όπως το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ο Schaubert ήταν Γερμανός αρχιτέκτονας, συνεργάτης του Κλεάνθη. Μαζί σχεδίασαν και ανέγειραν σημαντικά δημόσια και ιδιωτικά κτήρια στην Αθήνα, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση της αρχιτεκτονικής εικόνας της πόλης.

Η Οικία Κλεάνθη - Σάουμπερτ είναι ένα Νεοκλασικό κτήριο στην Αθήνα, σχεδιασμένο από τους αρχιτέκτονες Κλεάνθη και Σάουμπερτ, γύρω στο 1830.

Φωτογραφίες από:

<https://mietbookstore.gr/contributor/theofilos-chansen/>

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%B1%CE%BD%CF%82_%CE%9A%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%B1%CE%BD_%CE%A7%CE%AC%CE%BD%CF%83%CE%B5%CE%BD_\(%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B9%CF%84%CE%AD%CE%BA%CF%84%CE%BF%CE%BD%CE%B1%CF%82\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%B1%CE%BD%CF%82_%CE%9A%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%B1%CE%BD_%CE%A7%CE%AC%CE%BD%CF%83%CE%B5%CE%BD_(%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B9%CF%84%CE%AD%CE%BA%CF%84%CE%BF%CE%BD%CE%B1%CF%82))

<https://artviews.gr/tag/%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1-%CE%BA%CE%BB%CE%B5%CE%AC%CE%BD%CE%B8%CE%B7-%CF%83%CE%AC%CE%BF%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%B5%CF%81%CF%84/>

Εικόνα 2 Σταμάτης Βούλγαρης,(1774 – 1842) ήταν Έλληνας και Γάλλος πολεοδόμος, αρχιτέκτονας και ζωγράφος. Ήταν ο πρώτος πολεοδόμος της νεότερης ελληνικής ιστορίας. Συνέβαλε στον σχεδιασμό της πόλης, που επηρέασε άμεσα την ανάπτυξη των νεοκλασικών κτιρίων στις κεντρικές περιοχές της Αθήνας, όπως η περιοχή της Πλάκας και οι γύρω δρόμοι. Φωτογραφία από: <https://www.capodistriasmuseum.gr/persons/stamatis-voulgaris/>

Εικόνα 3 Ερνστ Τσίλλερ,(Ζέρκοβιτς,22 Ιουνίου 1837-Αθήνα,4 Νοεμβρίου 1923), Γερμανός αρχιτέκτονας.

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Ίδρυση 1829, 28ης Οκτωβρίου 44, Αθήνα. Ο Τσίλλερ ήταν ο τρίτος και τελευταίος επιβλέπων του έργου, ενώ πραγματοποίησε σημαντικές αλλαγές στην

πρόσοψη του κτιρίου, προσθέτοντας το τετράστυλο ιωνικό πρόπυλο και τις εκατέρωθεν στοές. Φωτογραφίες από:

<https://www.lifo.gr/culture/vivlio/ernestos-tsiller-ena-biblio-me-tis-anamniseis-toy-germanoy-arhitektona-poy-afise>

<https://etravelnews.gr/megali-anakainisi-epektasi-ethnikou-arhaiologikou-mouseiou/>

Εικόνα 4 Θεόφιλος Χάνσεν (1813-1891): Δανός αρχιτέκτονας του νεοκλασικισμού και ιστορικισμού. Σχεδίασε την Ακαδημία Αθηνών (1859), το Πανεπιστήμιο Αθηνών και την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, συνθέτοντας την 'Αθηναϊκή Τριλογία' του νεοκλασικισμού. Μαζί με τον αδελφό του Χανς Κρίστιαν Χανσεν στα έργα τους ενσωματώνουν στοιχεία της Νεοκλασικής και Ρομαντικής αρχιτεκτονικής.

Πανεπιστήμιο Αθηνών, Οδός Πανεπιστημίου 30. Σχεδιάστηκε από τον Δανό αρχιτέκτονα Hans Christian Hansen το 1839, συνδυάζοντας κλασικισμό με προσαρμογή στο τοπικό περιβάλλον.

Ακαδημία Αθηνών, σχεδιασμένη το 1859 από τον Δανό αρχιτέκτονα Θεόφιλο Χάνσεν. Μέρος της 'Αθηναϊκής Τριλογίας' του νεοκλασικισμού. Φωτογραφίες από:

<https://mietbookstore.gr/contributor/theofilos-chansen/>

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%B1%CE%BD%CF%82_%CE%9A%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%B1%CE%BD_%CE%A7%CE%AC%CE%BD%CF%83%CE%B5%CE%BD_\(%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B9%CF%84%CE%AD%CE%BA%CF%84%CE%BF%CE%BD%CE%B1%CF%82\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%B1%CE%BD%CF%82_%CE%9A%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%B1%CE%BD_%CE%A7%CE%AC%CE%BD%CF%83%CE%B5%CE%BD_(%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B9%CF%84%CE%AD%CE%BA%CF%84%CE%BF%CE%BD%CE%B1%CF%82))

<https://www.athensvoice.gr/life/life-in-athens/796350/akadimia-athinon-to-aristourgima-tis-athinas/>

https://archaeologia.eie.gr/archaeologia/gr/arxeio_more.aspx?id=189

Παράρτημα
Φωτογραφικό Έργο

